

DM

röviden

„Hagymaműhely”

A Zöldségtermesztési Kutató Intézet makói kutatóállomásán a hagyományos makói vöröshagymákat tovább nemestítik. Olyan új fajtajelölteket állítottak elő, amelyek közvetlenül magról vethetők, vagyis egyéves növényként termeszthetők, ugyanakkor magasabb beltartalmi értékűek a külföldi fűszernövényeknél. A képen: mesterséges beporzást alkalmaznak a tenyészkerti „hagymaműhelyben”

Ehunyt dr. Varga József

Súlyos betegség után, életének 52. évében elhunyt dr. Varga József, a csongrádi pártvégrehajtó bizottság tagja, Csongrád város tanácsának elnöke. Tisztségét 1963. óta töltötte be, s jelentősen hozzájárult a város fejlődéséhez, s fáradhatatlanul tevékenykedett a tanács munkájának tökéletesítéséért. Eredményesen dolgozott azért, hogy jó és eredményes kapcsolatok alakuljanak ki a tanács és a lakosság között. Mindig ügyelt arra, hogy a jó javaslatok, kezdeményezések megvalósuljanak a városfejlesztésben.

Dr. Varga Józsefet a csongrádi városi tanács saját halottjának tekintik. Temetéséről később intézkednek.

FILM — LENINRŐL

Dán halászok a tengerfenéken filmtékercset tartalmazó fémtokot találtak. Leninről készített dokumentumfilmről van szó, amelyet valószínűleg 1920-ban forgattak szovjet filmesek. A még használható filmen látható, amint Lenin búcsút vesz hadba vonuló vörösgárdistáktól. A film egyes kockái Lenint és Krupszkáját ábrázolják otthonukban, valamint a Marx Károly-emlékmű alapkövének lerakásakor. A halászok a filmet átadták a dán rádió filmtörténeti archívumának. Ott új kópiát készítenek a filmszalagról.

MUNKÁS FILMNAPOK

Az elmúlt év őszén Csepelen első ízben rendezték meg a munkás filmnapokat. A példa nyomán az idén szeptember 8–28. között hasonló munkás filmnapokat szervez Vas megyében a Moziüzemi Vállalat. Számos vállalatnál, üzemből, vitákat tartanak.

Hol vannak a vájdlingok?

Nem vagyok maradi gondolkos az a művészeti alkotásokkal szemben sem. Igyeekszem azokat megérteni. Értékelem, elemzem rájuk gyakorolt hatásukat. Magából a megkomponálásból kell kiindulni, s igaz az, hogy egy festményt megfelelő távolságból kell először átfogni, hogy az egész alakítsa a befogadó értékeit. Aztán el lehet mélyedni a részletekben, a formák, a fény és az árnyék játékában, a színek harmóniájában, vagy a harmónia hiányában. A diszharmonia is lehet művészi, a megoldástól függ.

Sok kép, sok szobor, sok grafika együtt képvisel egy irányzatot, de az irányzat jellemző sajátosságai benne vannak a művészeti ág egyedi alkotásaiban is. Vannak — szerintem vannak — irányzatoktól független, „szóló” művek is. Manapság egyre több ezek száma. Útkeresés, a valóság teljesen egyéni módon történő megközelítése, a mozdánivaló kifejezésére alkalmas formák megannyi változata, birkózás az anyaggal, a vassal, rézzel, kővel, fával, betonnal — a különböző irányzatok viszonylag zártabb keretei közé aligha kényszeríthető törekvések.

Családomban van egy, nem Szegeczen élő, de nemcsak ezért meszsi rokon festőművész, aki már többször kioktatott akadékoskodásaim hallatán, s nevelve a művészet befogadására, megértésére, hogy a mai fejlett fotótechnika, a legmagasabb színű fényképezést is lehetővé teszi, ha valakinek ez kell, csinálja ezt. A képzőművész azonban nem fényképez, habár a fényképezés is lehet művészi. Az határozza meg, hogy a valóság melyik négyzetét választja ki gépe keresőjével — mondta rokonom. A festő is készíthet bármiről, bárkiről akár egy fekete-fehér

fotót, ez csak vázlat lesz számára, a többletet ő adja hozzá. S ebben a többletben van a művészet.

Az elmúlt évben a múzeum lépcsősora előtt a valamikor volt gyerekkoromat idézte a látóval. Anyám vagy nyári szünidőben nagyanyám — ilyenkor ő vigyázott ránk — a paprikás krumplis, elmosogatandó tányérok a vájdlingba rakta. A mosogatóvízben leolvadt peremükről a kicsit zsíros, kicsit paprikás karika, a víz tetején néhány barnára sült, de már megfogyott hagymaszület üszkált. A vájdlingban a tányérok jó bő vízben lehetett fürösztelni, utána megint csak bő vízben öblíteni. Anyám ma is így mosogat, nincs a házában vízvezeték, pláne melegvíz-szolgáltatás. Azért támadtak fel ezek az emlékeim, mert láttam, hogy egy fekete vasrudra különböző színű vájdlingok vannak felcsavarozva úgy, hogy a víz kifolyna belőlük akkor is, ha nem fennnek oldalt döntve, tudnillik a csavarozás miatt. A víz minden apró utat megtalál. Elgondoltam, hogy esetleg az anyacsavar is hordozhat valami mondanivalót. Az edények mindenestre alkalmazhatóknak mutatkoztak funkcionális használatra. Egy másik vasrudon egyes edényekben lehetett volna mosogatni, a többiben nem, ezek ugyanis kettesével, gömbszerűen voltak egymás felé fordítva. Tetszett ez is.

Az edények együttese vitán felül esztétikai élményt nyújtott, lehetett látni azt is, hogy a kompozícióban ott a valóság, valódi vasból van a rúd, valódiak a vájdlingok is. Az oldalt fordított, kifelé néző vájdlingok talán zaklatottabb, türelmetlenebb, követelőzőbb hangulatot teremtettek, a gömbszerűen összefordítottak együttese térbelileg is zár-

tabb volt, az összeállítás nyugalmat, harmóniát, békességet szőtt szerte-szét. A kettő együtt: a konfliktus és a kiegyenlítés. Gondolatban megsokszorozva: maga az élet. Felvetődött azért bennem, hogy micsoda pazarlás ennyi jó vájdlingot tönkretenni. Csak akkor nyugodtam meg, amikor közelebből láthattam, hogy — feltételezhetően — selejt vájdlingokról van szó. Egyiknek sem volt ugyanis füle.

Az idén változott a kép. A szó szoros értelmében a masszív téglahasáb alapozza meg a művet. A téglahasáb figyelemfelhívó jelleggel indítja el a tekintetet. Az indítás az erő és a magabiztosság. A két falófej az alaplóból nő ki, jobbra-balra nézve. A szemlélődő pillantása itt megpihen, mert — akár lóugraszerűen — feljebb kell emelkedni. Tegyük meg ezt is. Már fenn is vagyunk a bástyán, körbejárjuk a bástyafokokat, s hogy még messzebbre lássunk, még magasabbra emelkedünk. A mű legutóbbi a négy égtáj irányába nézhetünk széjjel, kereshetjük lakótelepi lakásunkat. Az ember kezdeti tájékozatlansága szorongó munkával — átvitt értelemben is — tájékozottsággá, a szélesebb látókör megszerzésévé válik. Erről vall az alkotás. Ha gyerekkoromban látom a művet, kidolgozatlan galambdúcra néztem volna, azon töprengve, hol mennek be a galambok. Minden bejárat be van szögezve.

Ma már azonban megértem a műveket, még akkor is, ha szememre vehető, hogy néha a valóságot látom, a mondanivaló meghallása helyett. Nekem azért a vájdlingok jobban tetszettek. Ez az egyéni véleményem. De hol vannak a vájdlingok? Vagy legalább galambokat hozzanak, és tegyék szabaddá a bejáratokat.

(Ismét csak zárójelben. Tessenek mondani, ezt még tanulnom kell?) Cs. L.

24–28°

Hóvége

A gyorsajtás halálos balesetet okozott

Várható időjárás péntek estig: Időnként kissé megnövekvő felhőzet, és megélénkülő, változó irányú szél, csapadék nélkül. A reggeli órákban erősen páráos, helyenként ködös levegő. A várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 24–28 fok között.

ELETMENTŐ KITÜNTETÉSE

Június 12-én, Visegrádon a Dunában fürdött Trieb Ilo- na budapesti lakos. A folyamnak ez a szakasza számos veszélyt rejt, ezért tilos itt a fürdés. A gondatlan fiatal nő is hamarosan bajba került, képtelen volt megküzdeni az áramlással, többször víz alá merült. A fuldoklót Rozovits Károly 27 éves lakatos, budapesti lakos élete kockázatásával mentette ki a Dunából. A bátor fiatalembernek dr. Mondok Pál, a Pest megyei tanács elnöke csütörtökön nyújtotta át az „Eletmentő emlékérem”-kitüntetést.

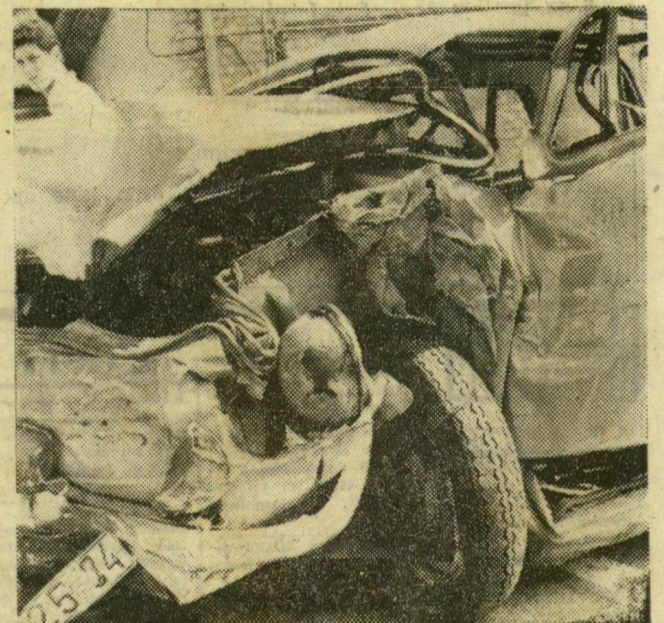
KÍSÉRLETI ÜZEM

Kísérleti üzem épül a Pécsvárad környékén ielt földpát hasznosítására. A szén, az uránérc és a kő- vagyon mellett tehát újabb ásványmező kínálkozik ki- termelésre a megyében.

PRÓBA A PVC III-BAN

Megkezdődtek Kazincbarcikán a több mint tizenegy milliárd forintos költséggel épülő PVC III. üzemben a próbaüzem megkezdő egyedi géppróbák. A PVC III. gyár- egységben az építő- és szerelőipari munkák folyamatos befejezése után a komplex üzemi próbák túlnyomóan a negyedik negyedévben, a „meleg” üzemi pró- bák pedig a jövő év elején kezdődnek meg. A tervek szerint a gyárban az első termék megjelenése 1978. március végén várható.

— Acs S. Sándor felvétele

Az összetört Skoda

Még szerdán este 8 óra vábbrohanó személygépkocsi, előtt tömeges gépkocsi balesetet okozott egy Szegedben, szabályosan Makó irányából Makó felé tartó szudáni gépkocsivezető. Bak- rí Mohed Mabani, 22 éves egyetemista, szudáni állam- polgár Ferencszálláson, a se- besség helytelen megválasz- tása miatt a Felszabadulás- sze teljesen összeroncoló- 222. számú ház előtt nagy sebességgel nekijáratott jobbról elől ülő Girgis Wa- autóját egy kivilágított, álló die Salama, 22 éves egyete- terhéggépkocsinak. A szudáni mi hallgató, szintén szudáni autó ezután teljes fordulatot állampolgár, a helyszínen be- tett az úttesten, s eközben lehalt sérüléseibe. Az NDK-3 elütötte a teherautó mellett autó vezetője, s mellette ülő álló rakodómunkást, Vér felesége becsatolt biztonsági András 20 éves ásoithalmi, övüknek köszönhetik életben (IV. 581.) lakost, aki szeren- maradásukat, bár mindket- csére csak könnyebben sérült ten, sőt hátul ülő 9 éves meg. Eközben a most már kislányuk is súlyosan meg- hátsó részével Makó felé to- sérültek.

Gyászkozlémények

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy GÁBOR ISTVÁNNE, szeretett édesanya, feleség, testvér, anyós, tragikus hirtelenséggel elhunyt. Temetése augusztus 5-én 15 órakor lesz a Belvárosi temetőben. A gyászoló család — Közép fasor 74.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, testvér, BENEDEK LAJOS életének 68. évében 1977. augusztus 3-án elhunyt. Búcsúztatása hamvasztás után lesz. A gyászoló család — Osztrovszky u. 2/C.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy KATONA LÁSZLÓNE Otott Róza gyors- és gépjáró iskolai tanárnő 1977. augusztus 3-án életének 65. évében tragikus hirtelenséggel elhunyt. Temetése augusztus 8-án 11 órakor lesz a Dugonics-temető ravatalozójából. A gyászoló család. — 20 272

Tudatjuk, hogy ÖZV. CSÓKA-SI ANDRÁSNE hamvasztás utáni búcsúztatása augusztus 9-én 13 órakor lesz a Dugonics-temető ravatalozójából. A gyászoló család. — 20 269

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, nagy- apa, dédapá és testvér, KOPASZ ISTVÁN életének 75. évében, hosszú szenvedés után elhunyt.

Temetése augusztus 5-én 13 órakor lesz a Belvárosi temető ravatalozójából. A gyászoló család — reptér. — 20 267

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagy- apa, TÖRÖK FERENC életének 61. évében, hosszú szenvedés után hirtelen elhunyt. Temetése augusztus 6-án 11 órakor lesz a Tápéi temető ravatalozójából. A gyászoló család — Mihályteleki u. 19. — 20 265

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagyapa, CSÓKA ISTVÁN életének 73. évében, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése augusztus 5-én 13 órakor lesz az Alsóvárosi temető kápolnájából. A gyászoló család — Mihályteleki u. 19. — 20 265

Köszönetet mondunk mind- azoknak a rokonoknak, a 805. és a 418. sz. épület lakóinak, a MEK Vállalat szögrii kirendelt- ségének és dolgozóinak, a II. sz. óvoda dolgozóinak, jó barátok- nak, ismerősöknek, akik felejt- hetetlen, drága jó férjem, édes- apám, TURCSOKI ZOLTÁN temet- tésén megjelentek, részvétük- kel mély fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló felesége és két kislánya — Tarján 805. ép. — 20 271

DEL-MAGYARORSZÁG

A Magyar Szocialista Munkáspárti Szeged városi Bizottságának napilapja Főszerkesztő: F. NAGY ISTVÁN Főszerkesztő-helyettes: SZ. SIMON ISTVÁN Szerkesztőség és kiadóhivatal: 6740 Szeged, Tanácsköztársaság útja 10. — Telefon: 12-633 Feltöltés kiadó: KOVACS LÁSZLO A lapot nyomja: Szegedi Nyomda Szeged, Bajcsy-Zsilinszky utca 28. Nyomdaigazgató: DOBO JÓZSEF Terjesztés a Magyar Posta Előfizethető minden postahivatalban és a kézbesítőkneél Előfizetési díj egy hónapra 20 forint. — Index: 25 063 ISSN: 0133-025